

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2023/238
Toplantı Tarihi/Sayısı : 6.12.2023/39
Karar Numarası : 2023/987
Başvuran : O. B.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Sungurlu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın, Cumhuriyet Başsavcılığında gelen evrakın kendisine teslim edilmediği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuruda, başvuran özetle:

a. 27/1/2023 tarihinde Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından gönderilen evrakın fotokopi ücretini ödemediği için kendisine teslim edilmediğini,

b. Resmi evrakın tebliğ edilmesi gerektiğini,

c. Söz konusu uygulamanın Kurum Müdürünün talimatıyla yapıldığını belirtmiştir.

3. Muhatap Kurumdan alınan yazılı görüşte özetle:

a. İlgili evrakın başvurana 16/2/2023 tarihinde tebliğ edildiği,

b. Yapılan iş ve işlemlerin yasal mevzuat çerçevesinde gerçekleştirildiği, uygulamada herhangi bir keyfiyetin söz konusu olmadığı,

c. Kurumda barındırılan mahpuslara ilgili merciler tarafından gönderilen ve Kurum aracılığıyla temin edilen tüm evrakın ilk kez gelen tebliğ evrakı haricinde ücretinin emanet para hesabından kesilip kesilmeyeceğine ilişkin 20/12/2021 tarihli ve 2021/... sayılı yazı ile Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünden görüş talep edildiği,

ç. Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün 21/12/2021 tarihli yazısı ile; *"Hükümlü ve tutukluların yargılandıkları mahkemelerden gelen dosyaların sayfa sayısı az ise genel bütçeden karşılanması, dosya şeklinde ve fazla ise CD'ye aktarılıp tutukluların avukatına verilerek avukat tarafından fotokopisinin verilmesi, Anayasa Mahkemesi ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Bireysel Başvuru Formlarının başvurunun hükümlü veya tutuklunun kendi isteğiyle, bireysel olarak gerçekleşmesi nedeniyle fotokopi ücretinin kendisi tarafından karşılanması gerektiğinin"* değerlendirildiği, bu yazıya istinaden mahpusların kendi isteği üzerine talep etmiş olduğu tüm evrakın kamu zararı oluşmaması amacıyla ücretinin emanet para hesabından kesildiği belirtilmiştir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

4. Başvurandan alınan yazılı görüşte başvuran, başvuru dilekçesindeki iddia ve talepleri yineleyerek mağduriyetinin giderilmesini talep etmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karar bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görevleri arasında düzenlenmiştir.

6. 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; "*özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin kuruma bizzat başvuru yapabileceği*" hükme bağlanmıştır.

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Ön incelemenin yapılması*" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre; "*Kurumun görev alanına girmeyen başvurular*" hakkında gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Karar türleri*" başlıklı 65'inci maddesine göre:

"*Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.*"

9. Aynı Yönetmelik'in "*Gerekçeli kabul edilmezlik kararı*" başlıklı 67'nci maddesine göre;

"*Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinde kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.*

Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda başvuranın iddiaları, muhatap Kurumun yanıtları ve konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

11. Başvuran, 27/1/2023 tarihinde Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından gönderilen evrakın fotokopi ücretini ödemediği için kendisine teslim edilmediğini, resmi evrakın tebliğ edilmesi gerektiğini, söz konusu uygulamanın Kurum Müdürünün talimatıyla yapıldığını iddia etmiştir.

12. Başvuru kapsamında incelenen belgelerden; muhatap Kurumun konu ile ilgili 20/12/2021 tarihli ve

2021/... sayılı yazısı ile Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifleri Genel Müdürlüğünden görüş talep ettiği, Ceza ve Tevkifleri Genel Müdürlüğü'nün 22/12/2021 tarihli yazısında; *“Hükümlü ve tutukluların yargılandıkları mahkemelerden gelen dosyaların sayfa sayısı az ise genel bütçeden karşılanması, dosya şeklinde ve fazla ise CD'ye aktarılıp tutukluların avukatına verilerek avukat tarafından fotokopisinin verilmesi, Anayasa Mahkemesi ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Bireysel Başvuru Formlarının başvurunun hükümlü veya tutuklunun kendi isteğiyle, bireysel olarak gerçekleşmesi nedeniyle fotokopi ücretinin kendisi tarafından karşılanması gerektiğinin”* değerlendirildiği anlaşılmıştır. Bu karara istinaden muhatap Kurum İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığı'nın 24/12/2021 tarihli ve 2021/... sayılı kararıyla; *“Hükümlü ve tutukluların kendi isteği üzerine talep etmiş olduğu tüm evrakın kamu zararı oluşmaması amacıyla İşyurdu Müdürlüğüne bağlı fotokopi işkolu aracılığıyla ücretleri emanet para hesabından kesilerek teslim edilmesine, hükümlü ve tutuklulara mahkemeler, Cumhuriyet Başsavcılıkları vb. merciler tarafından gönderilen tebliğ evrakının kendi talepleri dışında dahi gelse de makul bir sayı olan 20 sayfanın üzerinde olması halinde dilekçe ile talepte bulunmaları koşuluyla fotokopi işkolu aracılığıyla ücretleri emanet para hesabından kesilerek teslimine, hükümlü ve tutuklulara mahkemeler, Cumhuriyet Başsavcılıkları vb. merciler tarafından gönderilen tebliğ evrakının 20 sayfadan az olması halinde Kurum bütçesinden karşılanmasına, hükümlü ve tutukluların yukarıda belirtilen maddelere itirazı olması halinde kararımızın itiraz edene tebliğine, kararımıza tebliğden itibaren 15 gün içerisinde Sungurlu İnfaz Hâkimliğine, Sungurlu İnfaz Hâkimliği'nin kararına karşı yedi gün içerisinde Sungurlu Ağır Ceza Mahkemesine itiraz hakkının bulunduğu hatırlatılmasına”* karar verildiği anlaşılmıştır.

13. Somut olayda başvuranın talep ettiği evrakın 16/2/2023 tarihinde kendisine tebliğ edildiği anlaşılmıştır. Bununla birlikte; 16/5/2001 tarihli ve 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu'nun infaz hâkimliklerinin yetkisini belirleyen 2'nci maddesinin sekizinci fıkrasına göre ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında idarece yapılan işlemler bakımından işlemin yapıldığı ceza infaz kurumunun bulunduğu yer infaz hâkimliği yetkilidir. 4675 sayılı Kanun'un *“İnfaz hâkimliğine şikâyet ve usulü”* başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasına göre;

“Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlerin ya da Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararların kanun veya diğer mevzuat hükümlerine aykırı olduğu gerekçesiyle bu karar, işlem veya faaliyetin öğrenildiği tarihten itibaren on beş gün, herhalde yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içinde şikâyet yoluyla infaz hâkimliğine başvurulabilir.”

14. Yapılan inceleme neticesinde başvuranın talep ettiği evrakın başvurana tebliğ edildiği anlaşılmakla birlikte; 4675 sayılı Kanun'un 5'inci maddesi uyarınca İdare ve Gözlem Kurulu tarafından alınan kararlar hakkında infaz hâkimliğine başvurulabileceği, bu kararlara ilişkin başvuruların açıkça yargı organlarının görev alanına girdiği ve işkence ve kötü muamele iddialarını inceleme görevi verilen Kurumumuzun görev alanına girmediği değerlendirildiğinden; başvurunun kabul edilmez olduğu sonucuna varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

6/12/2023 tarihinde, OY BİRLİğİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Bařkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŐ
ye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
ye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
ye

e-imzalıdır

nal SADE
ye